

wzrost tendencji skrajnie prawicowych wśród młodzieży. Podjęto próbę analizy wydarzeń w Hoyerswerdzie i ich następstw.

Trzecia część książki opisuje obraz świata, do którego odwołuje się współczesna nowa skrajna prawica. Omówiono w niej takie zagadnienia, jak źródła ideologii i autorytety, stosunek do nacjonalizmu, antysemityzmu. Wskazując na korzenie ideologiczne wywodzące się z rewolucji konserwatywnej podkreślono, że współczesny ekstremizm prawicowy stara się stworzyć gruntowną bazę ideologiczną, która pozwoliłaby trwale zainstalować się na scenie politycznej RFN.

Współczesnej skrajnej prawicy nie można określić jako „ideologii namiotu piwnego”. Zwłaszcza że ideologicznym punktem wyjścia nowej prawicy nie jest demagogia faszystowska, łatwa do obalenia, lecz myśl konserwatywna lat dwudziestych naszego stulecia.

Grzegorz Adamczyk

DIETZ-RÜDIGER MOSER (red.): *Neues Handbuch der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur seit 1945*, Deutscher Taschenbuch Verlag (DTV), München 1993, 1222 ss.

Wydawnictwa encyklopedyczne recenzować można na dwa sposoby: zwięźle, wyrokując przy tym zdecydowanie na (nie)korzyść danej publikacji, oraz w sposób zróżnicowany, cieniując walory oferowanej wiedzy cząstkowej. Charakter opasłego słownika biograficznego, zawierającego informacje o niespełna sześciuset (!) twórcach niemieckojęzycznej literatury po 1945 r., da się zawrzeć w następującej ascetycznej formule: słownik wielce przydatny na co dzień, dane godne zaufania, oceny twórczości w zasadzie powściągliwe. Brakuje mi natomiast kilku nazwisk, zwłaszcza autorów związanych z polsko-niemieckim pograniczem etniczno-kulturowym: Marion Dönhoff, Christiana Krockowa, Hansa Lipińskiego-Gottersdorfa, Augusta Scholtisa... Choć nie wszystkim z nich da się przypisać piarstwo fikcjonalne, to jednak właśnie oni wprowadzili do literatury niemieckiej poprzez (głównie) wspomnieniową prozę ważką refleksję nad obecnością Niemiec w Europie Środkowej i Środkowowschodniej.

Nie na to jednakże chciałbym zwrócić uwagę na marginesie ukazania się tego słownika, ale na sam fakt (wielokrotnego) wydania go! Otóż wydany przez monachijskiego historyka literatury Dietza-Rüdigera Mosera tom jest czwartą, jeśli nie piątą już wersją słownika wydanego przed przeszło dwudziestu laty przez Hermanna Kunischa. Przechodził „z rąk do rąk”, nabierając coraz bardziej neutralnego charakteru. Godna szczerzej zazdrości jest szybkość, z jaką autorzy, jak i wydawca reagowali oraz reagują na przemiany zachodzące na literackiej scenie. A przecież wydawany (obecnie) przez monachijskie wydawnictwo DTV słownik jest jedynie jednym z pokaźnego szeregu pokrewnych!

Hubert Orłowski

W tym celu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...

W tym celu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...

W tym celu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...

W tym celu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...

W tym celu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...

W tym celu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...
...wzrost...
...zwiększenie...

